

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НОВОМ САДУ

Извештај комисије за избор др Марка Тошовића у звање научни сарадник

На седници Наставно-научног већа Филозофског факултета у Новом Саду одржаној 20. 3. 2026. године именовани смо у Комисију за избор др **Марка Тошовића** у звање **научни сарадник**.

Прегледом материјала који нам је достављен, као и на основу увида у његов научни рад и публикације, Наставно-научном већу **Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду** подносимо овај извештај.

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име и презиме: Марко Тошовић

Година рођења: 1989.

Радни статус: запослен

Назив институције у којој је запослен: Филозофски факултет Универзитета у Новом Саду

Претходна запослења: наставник српског језика и књижевности у ОШ „Васа Стајић” у Новом Саду, истраживач-приправник и истраживач сарадник на Филолошком факултету Универзитета у Београду

Образовање

Основне академске студије: од 2008. до 2012, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду

Одбрањен мастер или магистарски рад: 2014, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду

Одбрањена докторска дисертација: 2026, Филозофски факултет, Универзитет у Новом Саду

Постојеће научно звање: истраживач-сарадник

Научно звање које се тражи: научни сарадник

Датуми избора у стечена научна звања (укључујући и постојеће)

научни сарадник: /

виши научни сарадник: /

Област науке у којој се тражи звање: хуманистичке науке

Грана науке у којој се тражи звање: филологија

Научна дисциплина у којој се тражи звање: српска књижевност

Назив матичног научног одбора којем се захтев упућује: МНО за језик и књижевност

Стручна биографија

Марко Тошовић рођен је 1989. године у Сарајеву. Основне студије српске књижевности завршио је 2012. године на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, где је 2014. године окончао и мастер студије. Докторске студије уписао је школске 2017/2018. године, а докторску дисертацију под насловом „Статус усмене приче у српском роману друге половине XX вијека”, под менторством проф. др Слободана Владушића, одбранио је 19. 2. 2026. године.

Прво радно искуство стекао је као наставник српског језика у ОШ „Васа Стајић”, где је био запослен на одређено време са непуним радним временом од октобра 2013. до септембра 2018. године. Године 2015. ангажован је као сарадник Центра за истраживање и популаризацију српске књижевности при Одсеку за српску књижевност Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, а од 2016. године је члан сарадник Матице српске. Током школских година 2015/2016, 2016/2017. и 2017/2018. био је ангажован као предавач на Блогерами, курсу креативног писања за матуранте новосадских средњих школа, који су у заједничкој сарадњи организовали Одсек за српску књижевност Филозофског факултета у Новом Саду и Матица српска.

У звање истраживач-приправник изабран је 31. 10. 2018. године на Филолошком факултету Универзитета у Београду, када започиње и његов ангажман на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије „Проучаваоци књижевности у српској књижевности друге половине двадесетог века” (бр. 178026). У звање истраживач-сарадник изабран је 22. 11. 2021. године

на истом факултету, док од 1. 3. 2026. године у истом звању наставља рад на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду.

На Државном универзитету у Санкт Петербургу стекао је међународни сертификат о познавању руског језика на нивоу В2. У Новом Саду је 2020. године основао Креативно-едукативни центар „Помак”, у оквиру којег од 2021. године реализује књижевне радионице усмерене на развијање вештина читања и тумачења књижевности код деце и одраслих. У периоду од четири пуне сезоне организовао је три јавна читања уметничких радова својих полазника као и снимање радио-драме „Приче у магли” која је у, оквиру радионица, настала као заједничко дело седморо деце.

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНЕ АКТИВНОСТИ

У досадашњем научноистраживачком раду Марка Тошовића може се издвојити неколико истраживачких праваца. Централно место у истраживањима кандидата заузима проучавање српске књижевности XX века, са посебним освртом на статус усмене приче у делима Иве Андрића, Милоша Црњанског, Драгослава Михаиловића, Милорада Павића и Горана Петровића, што је видљиво како из његове докторске дисертације, тако и из научних радова објављених у релевантним научним часописима и зборницима. Истраживања кандидата обухватају и књижевнотеоријска и књижевнокритичка питања, што је видљиво у радовима посвећеним Марку Ристићу и Николи Милошевићу. У овим радовима кандидат показује способност аналитичког и интерпретативног приступа теоријским проблемима. Кандидат се бави и српском књижевношћу XXI века, чиме проширује истраживачки корпус и показује континуитет интересовања за савремене књижевне токове. У методолошком погледу кандидат се преваходно служи херменеутичким методом, уз примену компаративног приступа.

3. ПРИКАЗ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ РЕЗУЛТАТА

Као најзначајнији научни резултат издваја се докторска дисертација Марка Тошовића „Статус усмене приче у српском роману друге половине XX вијека”, одбрањена на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду 19. 2. 2026. године пред комисијом у саставу: академик Горана Раичевић (председник), проф. др Небојша Лазић и проф. др Слободан Владушић (ментор).

У наведеној дисертацији кандидат је анализирао статус усмене приче у романима Иве Андрића („Проклета авлија”), Милоша Црњанског („Код Хиперборејаца”), Драгослава Михаиловића („Кад су цветале тикве”), Милорада Павића („Хазарски речник”) и Горана Петровића („Опсада цркве Светог Спаса”).

Научни допринос дисертације огледа се у оригиналном и иновативном приступу теми која до сада није била систематски и целовито истражена у српској науци о књижевности. Кандидат показује изузетан степен теоријске упућености, широку ерудицију и висок ниво методолошке свести, уз способност да постојећа научна сазнања критички преиспита и продуктивно надгради сопственим, аргументованим увидима. Посебна вредност овог докторског рада огледа се у прецизним и интерпретативно снажним анализама, које доводе до потпуно нових и научно релевантних сазнања и закључака. Кандидат је у сваком од ових романа открио специфичност у статусу усмене приче и усменог приповедања. У докторској тези кандидата интерполирани су сви досадашњи релевантни доприноси проучавању и интерпретацији романа који представљају примарну грађу у овом докторату.

Посебан квалитет који треба истаћи је вештина тумачења којом располаже кандидат. Његова тумачења нису проста репродукција досадашњих научних доприноса, већ њихово оригинално читање, које неретко завршава полемичким ставом. Дисертацију одликују висок степен систематичности, унутрашња кохерентност и методолошка доследност, као и јасно структурисан и прецизан научни израз. Стил ове докторске дисертације обликован је тако да у себи обједињује научну строгост и приповедачку вештину, што је одлика само првокласне есејистике. На основу обима, квалитета и научне релевантности остварених резултата, може се закључити да ова дисертација представља значајан и оригиналан допринос савременој науци о књижевности, са јасним потенцијалом да буде публикована као научна монографија и да заузме трајно место у даљим истраживањима и проучавањима како теме и области, тако и писаца које је обухватила.

4. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОМ РАДУ

Кандидат Марко Тошовић остварио је континуирано учешће у научноистраживачком раду, што се огледа у ангажману на научном пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије „Проучаваоци књижевности у српској књижевности друге половине двадесетог

века” (бр. 178026), у оквиру којег је развијао своја истраживања у области српске књижевности XX века.

Његово активно учешће у раду научне заједнице потврђује и статус члана сарадника Матице српске од 2016. године, као и учешће на више научних скупова у земљи, где је представљао резултате својих истраживања и укључивао се у научни дијалог у оквиру струке.

Међународну компетентност кандидат потврђује и поседовањем сертификата о познавању руског језика на нивоу В2, стеченог на Државном универзитету у Санкт Петербургу, што омогућава праћење релевантне научне литературе и укључивање у шири научни контекст.

Наведени показатељи упућују на то да је кандидат у оцењиваном периоду остварио стабилан и континуиран развој научноистраживачког профила, уз активну укљученост у институционалне и научне оквире струке.

4.1. Утицајност

Према подацима из базе Web of Science (Science Citation Index), у тренутку подношења пријаве није евидентирана цитираност радова кандидата Марка Тошовића, те је Хиршов индекс (h-index) 0.

Имајући у виду да се ради о области хуманистичких наука, у којој се утицај научних резултата не исказује искључиво кроз цитираност у наведеним базама, као и да цитираност не представља обавезан услов за избор у предложено научно звање, овај показатељ не може се сматрати пресудним за вредновање научног доприноса кандидата. Научна релевантност и допринос кандидата превасходно се огледају у квалитету објављених радова, тематској усмерености истраживања и укључености у научну заједницу, што је детаљно приказано у претходним одељцима извештаја.

4.2. Међународна научна сарадња

У оцењиваном периоду кандидат Марко Тошовић није имао активности које се, у складу са чланом 27 важећег Правилника о стицању научних и истраживачких звања, формално евидентирају као међународна научна сарадња. Међутим, међународна научна сарадња не представља обавезан услов за избор у научно звање научни сарадник, те ова околност не умањује укупну оцену његовог научноистраживачког рада.

4.3. Руководјење пројектима и потпројектима (радним пакетима)

Кандидат Марко Тошовић у оцењиваном периоду није руководио научним пројектима, потпројектима нити радним пакетима у смислу дефинисаном чланом 27 важећег Правилника о стицању научних и истраживачких звања. Ова околност је у складу са фазом научне каријере кандидата и не представља услов за избор у научно звање научни сарадник, те не утиче на укупну оцену његовог научноистраживачког рада.

4.4. Уређивање научних публикација

Кандидат Марко Тошовић у оцењиваном периоду није обављао уредничке функције у научним часописима, тематским зборницима или монографским серијама у смислу дефинисаном чланом 27 важећег Правилника о стицању научних и истраживачких звања. Ове активности не представљају обавезан услов за избор у научно звање научни сарадник, те њихово одсуство не утиче на укупну оцену научноистраживачког рада кандидата.

4.5. Предавања по позиву (осим на конференцијама)

Кандидат Марко Тошовић у оцењиваном периоду није одржао предавања по позиву у смислу дефинисаном чланом 27 важећег Правилника о стицању научних и истраживачких звања. Имајући у виду да је кандидат тек недавно одбранио докторску дисертацију, одсуство овог вида активности у складу је са фазом његове научне каријере и не представља услов за избор у научно звање научни сарадник.

4.6. Рецензирање пројеката и научних резултата

Кандидат Марко Тошовић у оцењиваном периоду није учествовао у рецензирању научних пројеката нити научних резултата у смислу дефинисаном чланом 27 важећег Правилника о стицању

научних и истраживачких звања. С обзиром на то да је кандидат одбранио докторску дисертацију 19. фебруара 2026, као и да се ради о активностима које су уобичајене за напредније фазе научне каријере, њихово одсуство не представља услов за избор у научно звање научни сарадник.

4.7. **Образовање научних кадрова**

Кандидат Марко Тошовић у оцењиваном периоду није учествовао у образовању научних кадрова нити у настави на академским студијама у смислу дефинисаном чланом 27 важећег Правилника о стицању научних и истраживачких звања. Ове активности подразумевају стицање одговарајућих научних и наставних звања, која кандидат није могао имати пре одбране докторске дисертације, те њихово одсуство не представља услов за избор у научно звање научни сарадник.

4.8. **Награде и признања**

Кандидат Марко Тошовић у оцењиваном периоду није остварио награде и признања за научни рад у смислу дефинисаном чланом 27 и Прилогом 3 важећег Правилника о стицању научних и истраживачких звања. Награде и признања не представљају обавезан услов за избор у научно звање научни сарадник и обично се стичу у каснијим фазама научне каријере, те њихово одсуство не утиче на укупну оцену научноистраживачког рада кандидата.

4.9. **Допринос развоју одговарајућег научног правца**

С обзиром на то да је кандидат Марко Тошовић докторску дисертацију одбранио 19. фебруара 2026. године, у оцењиваном периоду није било могуће остварити научне резултате објављене након одбране докторске дисертације који нису у вези са истраживањима из докторске дисертације. Наведени показатељ односи се на касније фазе научне каријере, те се у овом случају не може применити као релевантан критеријум за вредновање научног доприноса кандидата.

5. **БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА**

M10

1. Тошовић, Марко. Усмена прича и књижевни перформанс (рјешавање питања ауторства и анализа проблема усмене приче у *Хазарском речнику* Милорада Павића). У: Костић Тмушић, А. – Андрејевић, А. (уред.). *Наука без граница III: Књижевност кроз простор и вријеме*, међународни тематски зборник. Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2020, 365–384. **(M14)** ISBN: 978-86-6349-134-2
1. Тошовић, Марко. Расјечени језик и глувонијема оловка – ишчезнуће приче у *Хазарском речнику* и *Њујоршкој трилогији*. У: Гудурић, С. (уред.). *Језици и културе у времену и простору*. Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду – Педагошко друштво Војводине, 2022. 217–231. **(M14)** ISBN: 978-86-6065-475-7

M20

1. Тошовић, Марко. Списак фра Петрове имовине и безимени младић – Андрићева запитаност над судбином књижевности, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 65, св. 2, 2017. 463–478. **(M24)**
2. Марко, Тошовић. „Детаљ крпат значењем” и „далекосежност исказа” као спорна мјеста у Милошевићевим читањима Иве Андрића”, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 71, св. 2, 2023, 513–529. **(M23)** DOI: https://doi.org/10.18485/ms_zmskij.2023.71.2.9
3. Тошовић, Марко. Разоружавање причом (Неда Бјелановић, *Црвени кровови*), *Летопис Матице српске*, књ. 516, св. 5, 2025, 765–770. **(M27)**

M50

1. Тошовић, Марко. Имамо ли ми огледало? (Борислав Станић, *Руне*), *Летопис Матице српске*, књ. 492, св. 5, 2013, 746–748. **(M57)**
2. Тошовић, Марко. Видљиво, невидљиво (Срђан Вучинић, *Незајаз*), *Летопис Матице српске*,

књ. 494, св. 3, 2014, 362–364. (M57)

3. Тошовић, Марко. Прича која се мора живјети (зборник радова групе аутора *Ка српском становишту*), *Летопис Матице српске*, књ. 495, св. 3, 2015, 470–473. (M57)
4. Тошовић, Марко. Роман с једном (не)срећом (Владимир Кецмановић, *Осама*), *Летопис Матице српске*, књ. 497, св. 3, 2016, 364–367. (M57)
5. Тошовић, Марко. Видјети по дану звијезде: прилог тумачењу идеје читања у прози Слободана Владушића, *Летопис Матице српске*, књ. 514, св. 6, 2024, 86–94. (M51)

M60

1. Тошовић, Марко. Рани критички текстови Марка Ристића о дјелима Милоша Црњанског. У: Бабић, Д. – Илић, Ј. (прир.). *Плави круг Милоша Црњанског: зборник радова са округлог стола* Београд: Филолошка гимназија – Завод за унапређење образовања и васпитања, 2019, 265–285. (M63) ISBN: 978-86-900771-5-2
2. Тошовић, Марко. Култура и образовање у Србији. У: Драган Станић и др. (уред.) *Српски културни простор: устројства, проблеми, вриједности*. Нови Сад: Матица српска, 2020, стр. 503–513. (M63) ISBN: 978-86-7946-267-1

M70

Докторска дисертација: Тошовић, Марко. *Статус усмене приче у српском роману друге половине XX вијека*. 2026. проф. др Слободан Владушић. Језик и књижевност, модул – књижевност. Филозофски факултет – Универзитет у Новом Саду.

Остали текстови

1. Тошовић, Марко. Читати или не читати поново? (Милка Кнежевић Ивашковић, *Бавољи тобоган*), *Поља: часопис за књижевност и теорију*, год. LIX, бр. 485, 2014, 212–214.
1. Тошовић, Марко. Добра прича о деведесетим (Владан Матијевић, *Пристаништа*), *Поља: часопис за књижевност и теорију*, год. LX, бр. 453, 2015, 184–186.
2. Тошовић, Марко. Краљ Лај и политика или како обогалити модерног Едипа?, *Летопис Матице српске*, књ. 496, св. 1/2, 2015, 183–185.
3. Тошовић, Марко. Његошев концепт борбе: ‘Нека буде што бити не може’, *Летопис Матице српске*, књ. 496, св. 5, 2015, 693–695.
4. Тошовић, Марко. Узгајање човјека, *Летопис Матице српске*, књ. 496, св. 6, 2015, 878–880.
5. Тошовић, Марко. Андрић без моста или пливати и испливати!, *Летопис Матице српске*, књ. 497, св. 4, 2016, 562–564.
6. Тошовић, Марко. Блогерама – разбијање стереотипа, *Летопис Матице српске*, књ. 497, св. 3, 2016, 390–392.
7. Тошовић, Марко. На Косову, за Видовдан, *Летопис Матице српске*, књ. 498, св. 4, 2016, 525–529.
8. Тошовић, Марко. Ното strancus и рђава мати, *Летопис Матице српске*, књ. 497, св. 1/2, 2016, 205–207.
9. Тошовић, Марко. *Велики јуриш* – роман насупрот савремености, *Луча: часопис за културу, умјетност и науку*, год. 28, бр. 1, 2019, 129–132.

Публицистички текстови, новинска критика и интервјуи

1. Тошовић, Марко. Мушка Пенелопа и нит приче, *Међутим: часопис за књижевност, умјетност и културу*, 2014.
1. Тошовић, Марко. Лијек наш насушни дај нам данас, *Нови Полис*, 2014. Доступно на: <http://www.novipolis.rs/blog/27550/lijek-nas-nasusni-daj-nam-danas.html>
2. Тошовић, Марко. High Tech Велики рат, интервју са Марком Савићем поводом изложбе *Србија 1914*, *Нови Полис*, 2014. Доступно на: <http://www.novipolis.rs/intervju/26944/high-tech-veliki-rat.html>
3. Тошовић, Марко. Међу правдом и слободом, коаутор интервјуа са Милошем Ковићем поводом књиге *Срби 1903–1914: Историја идеја*, *Нови Полис*, 2015. Доступно на: <http://www.novipolis.rs/intervju/29426/medju-pravdom-i-slobodom.html>
4. Тошовић, Марко. (Не)дјела Господа Бога, (Жозе Сарамано, *Каин*), *Нови Полис*. Доступно на:

- <http://www.novipolis.rs/kultura/28252/nedjela-gospoda-boga.html>
5. Тошовић, Марко. Нови капитализам на батерије, *Нови Полис*, 2016. Доступно на: <http://www.novipolis.rs/blog/29134/novi-kapitalizam-na-baterije.html> и <http://www.carsa.rs/novi-kapitalizam-na-baterije/>
 6. Тошовић, Марко. Спасоносни путоказ (група аутора, *Ка српском становишту*) *Нови Полис*, 2015. Доступно на: <http://www.novipolis.rs/kultura/27774/spasonosni-putokazi.html>
 7. Тошовић, Марко. Хрстова греда у граду од камена?, *Нови Полис*, 2015. Доступно на: <http://www.novipolis.rs/blog/28016/hrastova-greda-u-gradu-od-kamena.html> и <http://www.nedeljnik.rs/moj-nedeljnik/pubnews/novipolis/hrastova-greda-u-gradu-od-kamena/>
 8. Тошовић, Марко, А на крају, извор или колика је дубина једног стиха?, *Нови Полис*, 2016. Доступно на: <http://www.novipolis.rs/blog/30076/a-na-kraju-izvor.html>
 9. Тошовић, Марко. Уплашени читалац, *Нови Полис*, 2016. Доступно на: <http://www.novipolis.rs/blog/31566/uplaseni-citalac.html>
 10. Тошовић, Марко. Велики рат – велико саборно искуство Срба, интервју са Слободаном Владушићем, *Печат*, бр. 541, 2018, 46–48.
 11. Тошовић, Марко. Свједочанство о аутентичном искуству, (Слободан Владушић, *Велики јурши*), *Српски легат*. Доступно на: <http://www.srpskilegat.rs/prikaz-novog-romana-slobodana-vladusica-svjedocanstvo-o-autenticnom-iskustvu/?pismo=cir>
 12. Тошовић, Марко. Два случаја Ениса Гарипија: прилог магијској рецепцији Павићевог стваралаштва, *Нови Полис*, 2019. Доступно на: <http://www.novipolis.rs/blog/31671/dva-slucaja-enisa-garipija.html>
 13. Тошовић, Марко. Непланираност (Драшко Сикимић, *Чвор на омчи*), *Вечерње новости*, 29. мај 2020, стр. 20.
 14. Тошовић, Марко. Човјек је човјеку прича, *Мезимац*, бр. 3, 2024, 16–17. Доступно на: <https://dositejbt.edu.rs/images/mezimac/Mezimac3.pdf>

6. КВАНТИФИКАЦИЈА НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА КАНДИДАТА

Врста резултата	Вредност резултата (Прилог 2)	Укупан број резултата (укупан број резултата који подлежу нормирању)	Укупан број бодова (укупан број бодова након нормирања)
М14	5	2	10
М23	4	1	4
М24	4	1	4
М27	1	1	1
М51	1	1	3
М57	0,3	4	1,2
М63	1	2	2
М70	6	1	6
УКУПНО		13	31,2

Поређење са минималним квантитативним условима за избор у тражено научно звање

Диференцијални услов за оцењивани период за избор у научно звање: научни сарадник	Неопходно	Остварени нормирани број бодова
Укупно	16	31,2
Обавезни: М11+М12+М13+М14+М21+М22+М23+М24+М31+М41+М42+М43+М44+М51	6	21

7. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу увида у укупну научноистраживачку активност и резултате кандидата др Марка Тошовића, Комисија једногласно закључује да је кандидат испунио све захтеване квантитативне и квалитативне критеријуме, односно све услове предвиђене важећим Правилником о стицању научних и истраживачких звања Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, као и Законом о науци и истраживањима, за избор у научно звање научни сарадник. Кандидат је остварио значајно већи укупан број научних резултата, као и вишеструко већи број обавезних резултата у односу на прописани минимум. Имајући у виду остварене научне резултате, њихову тематску усмереност, као и континуитет у научноистраживачком раду, Комисија сматра да кандидат поседује све неопходне компетенције за избор у предложено научно звање. С тога, Комисија једногласно предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду да прихвати предлог за избор др Марка Тошовића у научно звање **научни сарадник** и да овај извештај упути у даљу процедуру Матичном научном одбору за језик и књижевност.

У Новом Саду, 21. 4. 2026. године

Чланови комисије:

др Слободан Владушић, редовни професор, председник
Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет

академик др Горана Раичевић, редовни професор
Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет

др Дуња Ранчић, доцент
Универзитет у Београду, Факултет за образовање учитеља и васпитача